

ULLENSAKER KOMMUNE
SENTRALADMINISTRASJONEN
Postboks 470
2051 JESSHEIM

Saksbehandler, innvalgstelefon
Anette Strømme, 22003654

Tilbakemelding på egenkontrollrapport for avløpssektoren for rapporteringsåret 2023 - Ullensaker kommune

Ullensaker kommune har gjentakende avvik fra vilkår i tillatelsen fra renskravet for TKB og behandling av avløpsslam i rapporteringsåret. Avvikene er gjentakende og derfor å anse som alvorlige.

Så lenge Gardermoen sentralrenseanlegg ikke drives i tråd med tillatelse gitt i eller i medhold av lov, er nye tilknytninger av private abonnenter, eller avtale om økte påslipp fra bedrifter til avløpsrenseanlegget, regnet som forsettlig brudd på tillatelsen.

Kommunen skal betale et gebyr på 11 700 kr for vårt arbeid med egenkontrollrapportene. Miljødirektoratet vil ettersende faktura.

Rapporterings skjema for 2024 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2025.

Vi viser til egenkontrollrapportene og årsrapportene for Ullensaker kommune sitt avløpsnett til Gardermoen, Gardermoen sentralrenseanlegg, Kløfta avløpsrenseanlegg og Gardermoen sentralrenseanlegg slambehandling.

Avløpsnett til Gardermoen sentralrenseanlegg

Ullensaker kommune har rapportert i Altinn at det er 29 installerte nødoverløp og 2 installerte regnvannsoverløp på avløpsnettet til Gardermoen sentralrenseanlegg. Dere har beregnet at det var et samlet utslipp av urensset avløpsvann på 1 398 m³ 0,6 kg fosfor fra nødoverløp på avløpsnettet i 2023. Vannmengder i overløp har økt siden sist rapporteringsår, da dere rapporterte at 640 m³ avløpsvann i overløp på avløpsnettet. Fosformengden har gått drastisk ned, da dere rapporterte om utslipp av 480 kg fosfor fra avløpsnettet i 2022.

Det er rapportert at det er 30 417 innbyggere og 4 fritidsboliger i kommunen som er tilkoblet dette avløpsnettet. Dette er økning på i antall innbyggere tilknyttet siden 2022, da dere rapporterte om 29 164 innbyggere tilknyttet.

Avløpsnett til Kløfta avløpsrenseanlegg

Kommunen har rapportert i Altinn at det er 14 installerte nødoverløp og ingen installerte regnvannsoverløp på avløpsnettet til Kløfta avløpsrenseanlegg. Dere har beregnet at det var et samlet utslipp av avløpsvann på 2 161 m³ og 0,5 kg fosfor fra overløp på avløpsnettet i 2023. Vannmengder i overløp har økt siden sist rapporteringsår da dere rapporterte at 189 m³ gikk i overløp på avløpsnettet. Fosformengder har gått drastisk ned siden 2022 da dere rapporterte om og 71 kg fosfor i overløp fra avløpsnettet.

Det er rapportert at 10 544 innbyggere er tilkoblet dette avløpsnettet. Det er likt som for 2022.

Gardermoen sentralrenseanlegg

Dere har for 2023 rapportert at Gardermoen sentralrenseanlegg har mottatt og behandlet 4 497 281 m³ avløpsvann og at 1 559 har gått i overløp ved avløpsrenseanlegget. Avløpsvannet i overløp utgjør 0,03 % av alt vann inn til avløpsrenseanlegget og skyldes strømbrudd ved anlegget. Mengde avløpsvann inn til avløpsrenseanlegget har gått opp siden 2022.

Avløpsrenseanlegget mottar også glykol fra Oslo Lufthavn, kommunen oppgir at dette kommer som et tillegg til oppgitt vannmengde inn til avløpsrenseanlegget. I 2023 ble det tilført 135 028 m³ med C-glykol. Dette er en økning fra 2022 da det ble rapportert at 57 369 m³ C-glykol ble tilført.

Tilført mengde pe BOF₅ i maksuke i 2023 har dere oppgitt til 91 956 pe BOF₅ (f_{maks} 1,5). Dette er mer enn anleggets dimensjonerende kapasitet som i dag er oppgitt til å være 57 400 pe BOF₅. Etter vår utregning, når vi ser på enkeltprøve med størst tilførsel av BOF₅ (14.03.2023), så tilsvarer dette en maksukebelastning på 62 335 pe BOF₅. Kommunen bygger ut Gardermoen sentralrenseanlegg. Nytt utvidet avløpsrenseanlegg skal stå klart fra 01.01.2025, og det er planlagt dimensjonert for 125 000 pe BOF₅.

Anlegget klarer rensekravene for Tot-P, Tot-N, BOF₅ og KOF_{CR}. Beregnet renseseffekt for nitrogen er på 84,32 % og 96,37 % for fosfor. Beregnet årsmidlet renseseffekt er 98,97 % for BOF₅ og 96,5 % for KOF_{CR}, i tillegg til at anlegget klarer utslippskonsentrasjonskravet med god margin. Fra 01.01.2025 øker rensekravet for fosfor fra 93 % til 98 %.

Gardermoen sentralrenseanlegg klarer ikke rensekravet for TKB i 2023, noe det heller ikke klarte i 2022, 2021, 2020 og 2019. Gjentakende brudd på dette kravet er å anse som et alvorlig avvik. Det ble registrert 4 av 12 med konsentrasjoner over kravet på 100 TKB/100 ml, hvor den høyeste målingen var 1 370 TKB/100 ml.

I tillegg til avløpsvann fra Ullensaker kommune, og tilført C-glykol fra Oslo Lufthavn, går alt kommunalt avløpsvann fra Nannestad kommune til Gardermoen sentralrenseanlegg (23 % av tilført vannmengde).

Kløfta avløpsrenseanlegg

Det er for 2023 rapportert at Kløfta avløpsrenseanlegg har mottatt og behandlet 1 081 613 m³ avløpsvann og at 3 780 m³ har gått i overløp. Mengden avløpsvann tilført anlegget har økt siden sist rapporteringsår. Avløpsvannet i overløp utgjør 0,35 % av alt vann inn til avløpsrenseanlegget. Dette er en økning, da overløp fra anlegget i 2022 utgjorde 0,2 %.

Tilført mengde pe BOF₅ er i maksuke beregnet til 16 239 pe BOF₅ (f_{maks} 1,5). Dette overstiger avløpsrenseanleggets dimensjonerende kapasitet som er oppgitt til å være 12 000 pe BOF₅. Etter vår utregning, når vi ser på enkeltprøve med størst tilførsel av BOF₅ (22.04.2023), så tilsvarer dette en maksukebelastning på 12 870 pe BOF₅.

Anlegget klarer i 2023 rensekravet for Tot-P med en årsmidlet renseeffekt på 97 % for fosfor. Kløfta avløpsrenseanlegg har fått unntak fra sekundærrensekravet, da anlegget skal legges ned og overføres til Gardermoen sentralrenseanlegg innen 01.01.2025. Utslippene av organisk stoff har de siste årene vært stabile.

Gardermoen sentralrenseanlegg slambehandling/biogassanlegg

Anleggets kapasitet til å behandle slam er oppgitt til å være 3 140 tonn TS/år.

Slambehandlingsanlegget/biogassanlegget har i 2023 behandlet 1 059,6 tonn TS (26 489 tonn i våtvekt).

2 538 tonn TS slam overholder ikke kvalitetsklasse III i 2023. Produkter hvor konsentrasjon av ett eller flere tungmetaller er høyere enn grenseverdien for kvalitetsklasse III, kan ikke brukes som gjødsel. Slam som ikke overholdt gjødselverforskriftens klassifisering, er levert for sluttbehandling ved Lindum AS.

Slambehandling med hygienisering og stabilisering har ikke fungert de siste årene, og er derfor å anse som et gjentakende alvorlig avvik. Utfordringene kommunen har hatt med råtnetankene er delvis løst. Fra og med 01.01.2024 behandler kommunen eget slam fra Gardermoen avløpsrenseanlegg, og skal etter planen starte opp igjen med å ta imot slam fra Kløfta avløpsrenseanlegg.

Tilbakemelding på resipientovervåkingsrapport

Ullensaker kommune har krav i sin utslippstillatelse om å utføre regelmessige undersøkelser og overvåking av de vannforekomster som påvirkes av avløpsvann som tillatelsen omfatter.

Kommunens overvåkingsprogram skjer innen et samordnet overvåkingsprogram ved vannområde Leira-Nitelva.

Vi minner om at alle overvåkingsdata skal registreres i databasen Vannmiljø

(<http://vannmiljo.miljodirektoratet.no/>) innen 1. mars året etter at undersøkelsene er gjennomført.

Data rapporteres på Vannmiljø's importformat. Importmal og oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljø's kodeverk finnes

på <http://vannmiljokoder.miljodirektoratet.no>.

Konklusjon

Ullensaker kommune har gjentakende avvik fra vilkår i tillatelsen til behandling av avløpsslam i rapporteringsåret, da slambehandlingen/biogassanlegget ved Gardermoen sentralrenseanlegg ikke fungerer tilfredsstillende. Avviket er et gjentakende alvorlig avvik.

Gardermoen sentralrenseanlegg overholder ikke rensekravet for TKB i rapporteringsåret. Dette er et gjentakende alvorlig avvik.

Vi presiserer at Ullensaker kommune ikke kan gi tillatelser til tilknytninger av nye private abonnenter eller avtale om økte påslipp fra bedrifter til Gardermoen sentralrenseanlegg, da dette vil regnes som forsettlig økning i ulovlige utslipp.

Utover de ovennevnte kommentarene tar vi egenkontrollrapportene og årsrapportene for 2023 til etterretning.

For oppdatert informasjon om rapporteringskrav og metode viser vi til veileder for egenkontrollrapporteringen for avløp, som er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/avlop-rapportering/>

Veileder for egenkontrollrapportering for bioavfall og slam er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/bioavfall-slam-rapportering/>

Rapporteringsskjema for 2024 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2025. Vi minner om at årsrapportering til Statsforvalteren skal legges som vedlegg i Altinn. Skjema for årsrapportering heter «Avløp – årlig rapportering» og finnes i vårt skjemabibliotek:

[Skjema og tjenester | Statsforvalteren i Oslo og Viken.](#)

Egenrapportens data om årlige utslipp for avløpsrensaneanlegg vil bli lagt ut på nettstedet Norske Utslipp i juni 2024. Se <https://www.norskeutslipp.no/no/Avlopsannlegg/?SectorID=100>

Gebyr for saksbehandlingen

Vi gjør oppmerksom på at det vil bli krevd gebyr for saksbehandling av egenkontrollrapporten, med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-5 *Gebyr for arbeid med egenkontrollrapporter*, som ble tatt inn i forskriften i 2023. Gebyret er på 3 900 kroner per egenkontrollrapport. For Ullensaker kommune er det i dette brevet gitt en samlet tilbakemelding på innsendte egenkontrollrapporter. Dere må betale 3 900 kroner i gebyr for vår samlet saksbehandling av egenkontrollrapportene for avløpsnett og avløpsrensaneanlegg som omhandler Gardermoen sentralrensaneanlegg, og 3 900 kroner i gebyr for vår samlet saksbehandling av egenkontrollrapport for avløpsnett og avløpsrensaneanlegg som omhandler Kløfta avløpsrensaneanlegg, og 3 900 kroner for vår saksbehandling av egenkontrollrapport for slambehandling. Samlet gebyr vil derfor utgjøre kroner 11 700.

Miljødirektoratet ettersender faktura.

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvern avdelingen

Anette Strømme
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Kommunedirektør Erling Kristiansen
Kommunaldirektør plan kultur og teknisk Erlend Eggum

